

Népfőiskolai HÍRMONDÓ

A KÖZHASZNÚ MAGYARY ZOLTÁN NÉPFŐISKOLAI TÁRSASÁG IDŐKÖZI TÁJÉKOZTATÓJA
TATA, 2018. SZEPTEMBER

TISZTELT OLVASÓK, KEDVES NÉPFŐISKOLÁSOK!

Emberi létezésünk személyes történetének mindig vannak kiemelkedő jelentőségű, felejthetetlen évei. Nincs ez másként egy város életében sem. Miközben mindennapjait élve Tata is időről időre változik, fejlődik, átalakul, vannak évek, melyek mégis kiemelkednek a többi közül a város történelemlapjain. 2018 ebből a szempontból fontos állomás, hiszen idén a múlt és a jelen találkozásának jelentős pillanatait élhetjük át. Az egykori piarista rendház épülete tovább fejlődött, újabb helyszíneket adva az értékteremtésnek, közösségünk további erősödésének. 1765 tavaszán Fellner Jakab tervei alapján kezdődött el a kamalduli rend meglévő épületének átalakítása, a rendház északi szárnyának építését Fellner Jakab irányításával 1767-ben kezdték el, és 1806-ban fejezték be. A konviktus építését 1929 nyarán kezdték meg, az épületet pedig 1930. november 8-án szentelték fel. 88 évvel később a sokat látott épület nemcsak ismét elnyerte méltó helyét Tata életében, hanem mára igazi szellemi központtá is vált, megkezdve újbóli virágzásának - remélhetően – hosszú időszakát.

A képviselő testület tagjai augusztus 15-én arról döntöttek, hogy a város létrehozza a Tatai Rendház Kft.-t, mely a jövőben az épület fenntartója és üzemeltetőjeként fejlesztéseket hajt végre, újabb szerződéseket köt különböző oktatási intézményekkel, tanfolyamokat és programokat szervez, hosszú távon biztosítva ezzel a ház jövőjét.

Méltó egybeesés, hogy a Magyar Zoltán Népfőiskola is állandó otthonra talált az

(Folytatás a 2. oldalon.)

SZERVEZETFEJLESZTÉS A NÉPFŐISKOLÁNK JÖVŐJÉÉRT

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság tavasszal tartotta közgyűlését, melyen sor került a tisztújításra. Magam és az elnökségi tagok nevében is köszönöm a bizalmat.

Nagy megtiszteltetés és nagy felelősség egy ilyen régmúltra visszatekintő szervezet vezetőjének, vezetőségi tagjának lenni.

Új elnökként a kezdetektől fogva azon dolgozom, hogy a népfőiskola a jövőben olyan alapokon álljon, melyre bátran építhetünk tovább. Egy biztos alappal rendelkező szervezetet nagyon könnyű megújítani, hiszen csak a kor adta új lehetőségeket kell kihasználni és beilleszteni az eddigi gyakorlatba. A népfőiskola most ebben a megújuló fázisában, a szervezetfejlesztés fázisában van. A pályázatok nyújtotta lehetőségek kihasználásával szeretnénk megteremteni egy új, a tagság igényeit még magasabb

(Folytatás a 2. oldalon.)

REKTORI KINEVEZÉS

Dr. Koltay András az új rektora a Nemzeti Községi Községi Egyetemnek 2018. szept. 1-jétől. Az MZNT elnöksége nevében örömmel gratulálunk rektor úrnak megbízatásához, s reméljük, hogy a népfőiskolánkkal kialakult együttműködés tovább gazdagodik vezetésével. Kinevezését Áder János köztársasági elnök adta át.

(Folytatás az 1. oldalról.) épületben, hogy a legendás közigazgatás tudós nyomdokain haladva tovább erősítsen bennünket. Amikor ebben az évben múltunk és jelenünk összefonódására gondolunk, minden bizonnal eszünkbe jut, hogy idén ünnepeljük Tata és Tóváros egyesítésének 80. évfordulóját. Az egykori városeyesítés sokszor nehéz és számos problémát felvető folyamatában Magyary Zoltán személye és munkája elévülhetetlen érdemekkel szolgált, így a nevét viselő, és szellemiségét hitelesen, fáradhatatlanul közvetítő népfőiskolai társaság számára is komoly jelentőséggel bír ez az év. A városeyesítés üzenete, az egység és a közös munka ereje olyan példa, amire ma mindennél nagyobb szükség van. A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság már régóta bizonyítja: egy kis közösség is képes folya-

matosan erősödni, növekedni, s közben programjai, projektjei által olyan értékeket közvetíteni, melyek kihatnak egy egész város életére. Köszönöm a népfőiskola egykori és jelenlegi munkatársainak munkáját, Keresztesi József és Borsó Tibor elnök úr állhatatos helytállását, amely nemcsak a mindennapjainkat teszi jobbá, hanem hosszabb távon - pont úgy, mint egykoron a városeyesítés - egy nagyobb közösség fejlődésének, és megmaradásának záloga is. Így kapcsolódik egybe a rendház falait átjáró eszmeiség, az egykori helyi városatyák egyesítés melletti döntése, és a népfőiskola szellemisége: múlt és jelen 2018-ban. Kívánom, hogy minden tatai legyen részese közös erőfeszítéseinknek, és eredményeinknek!

Michl József,

Tata Város polgármestere

(Folytatás az 1. oldalról.) színvonalon kiszolgáló szervezetet. Jelenlegi munkánk nagyon sok energiát igényel, sok új munkatárs dolgozik azon, hogy a futó pályázatok megvalósítása révén még több programot, tanfolyamot tudjunk kínálni a tagság és a járásban élők számára.

Szeretnénk a tanfolyami rendszerünket kibővíteni. Ehhez nagyon szép és hasznos háttérként szolgál a Piarista rendház épülete. A személyes jelenlétet igénylő tanfolyamok mellett terveink között szerepelnek online tanfolyamok indítása is. Nem titkolt célunk, hogy a népfőiskola életébe, bevonjuk a fiatalokat, ezért sok programunkkal őket próbáljuk megszólítani. A népfőiskola tagságával való kapcsolattartás rendszerén is javítani szeretnénk. Erre is nagy hangsúlyt kell fektetni, hiszen a népfőiskolának csak akkor van igazán haszna, ha a tagság aktívan részt tud venni a munkában és magáénak érzi a szervezetet.

Éppen ezért a Hírmondó újság megújítására is szükség van. Ebben **továbbra is számítunk Keresztesi József**re, akinek elévülhetetlen érdeme, hogy ez a kiadvány ilyen magas színvonalon eddig is szolgálta tagság tájékoztatását a népfőiskola életéről.

Az elmúlt időszakban nagyon jó kapcsolatot építettünk ki és folyamatosan együttműködünk a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel, a Lakitelek Népfőiskolával, a Nemzeti Művelődési Intézetrel, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatallal, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzattal és Tata Város Önkormányzatával. Szeretnénk ezeket a kapcsolatokat a jövőben is megtartani és még szorosabbá fűzni. Külső és belső kapcsolatrendszerünk megerősítése, kiszélesítése, a pályázati célok megvalósítása mellett, tovább folytatjuk azokat a programokat is, melyek sikeressé tették a Népfőiskolát.

Kérjük Önöket, hogy vegyenek részt tanfolyamainkon, rendezvényeinken, legyenek aktív alakítói a népfőiskola életének.

Borsó Tibor, MZNT elnöke

Népfőiskolánk az elmúlt tanévben a Vaszary iskolával együttműködve egész sorozatot szentelt a zseniális festő munkásságának. Az emlékörzés keretében a népfőiskola letisztította a Vaszary villa emléktábláját, majd a síremlék felújítását is vállalta. Reméljük, hogy november 30-ra - születési évfordulójára - sikerül a síremlék környékét is teljesen rendezni.

KICSI, DE ÉRDEKES-ÉRTÉKES KIADVÁNY...

Ebben az évben emlékezünk Tata és Tóváros egyesítésének 80. évfordulójára. Így nem véletlen, hogy kezembe került egy régi füzet jellegű kiadvány, amelynek címe: **A tatai piarista rendház és múzeuma**. Fontos információk még a címlapon: Budapest, 1938, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. *A Tatai Piarista Öregdiákok Szövetsége kiadványai – I –*.

A kiadvány előszavát (olvasható az írás végén) Magyary Zoltán, mint a szövetség elnöke írta, szavai, üzenete ma is érvényesek! Érdekessége még az alatta szereplő dátum, mert 1938. június 10-e. Számunkra – akik Magyary tevékenységével régóta foglalkozunk – ez rögtön feltűnt; a professzor születése napja, s nem is akármilyen, mert ez volt az 50. számára.

Az első rész „A Piarista Rendház és Múzeuma” címet viseli, amelyet dr. Révhelyi Elemér írt. Ebben bemutatja a történelmi tényeket (Trianon), amelyek indokolták a gyűjtemény kialakítását, szervezőjének Magyarynak a szerepét és a rend segítségét a helyiségek biztosításával. Jó leírást ad a rendházról, de a kápolnáról is, és az egyházi kegytárgyokról! Még talán a felújítás során is használható lenne...

A második rész címe: „Tata a művészetben”, szintén Révhelyi Elemér írása. Ebben nagyon részletesen ismerteti a város történelmi múltját és a természeti adottságait, értékeit. Kiemeli Zsigmond szerepét, majd Mátyás király jelentőségét, és végül, de nem utolsó sorban az Esterházy családot, különösen Esterházy Józsefét. Röviden bemutatja azokat a jelentős alkotókat – Fellner Jakabtól Schweiger Antalont át Mikoviny Sámuelig – , akiknek alkotásai és tervezett épületei (műtárgyai) ma is ékességeit-értékeit jelentik városunknak.

A szöveges értékelést-bemutatást követően a gyűjtemény katalógusa olvasható, amelynek össze-állításában, a kiállítás rendezésében segítséget nyújtott dr. Balogh Jolán, az Országos Szépművészeti Múzeum öre, és természetesen dr. Révhelyi Elemér, aki a tárgyakról a fotókat is készítette.

Elsőként a „szobrok” jegyzéke olvasható 1-20-ig sorszámozva. Azonban nemcsak az alkotások meg-nevezése került rögzítésre, hanem az is, hogy kinek a tulajdona, vagy ki ajándékozta a Múzeumnak. Itt rögtön tapasztalható, hogy Magyarynak milyen jelentős szerepe volt a gyűjtemény kialakításában. A 20-ból nyolc esetben olvashatjuk: „Tatai vétel. Magyary Zoltán és felesége ajándéka.”

A második részben a „festmények és metszetek” jegyzéke következik 21-től a 64-ik sorszámig. Itt is számos érdekesség található. Az első számok alatt Zsigmond és Mátyás arcképéről készült fényképek, az eredeti képek helyének megjelölésével, de szerepel Maulbertsch festménye is a Kalasanzai Szt. József Máriával, a kis Jézussal és magyar diákokkal. Továbbá Milione Vincenzo olasz

festő azonos témájú képe, amely „A piarista rendház kápolnájának főoltárképe.” A jegyzékben legnagyobb számban a vár ábrázolások szerepelnek, érdemes még felhívni a figyelmet a piarista festő Stech Alajos néhány munkájára, és arra a tényre, hogy ebben a körben Rédey Miklós ajándékai szerepelnek a legnagyobb számban.

A jegyzék harmadik, legnagyobb számú (65-161-ig) fejezete a „majolika és cserépedények” címet viseli. A jegyzéket rövid történelmi bevezetés indítja, amely segít eligazodni az olvasónak ezen a területen. A használati tárgyak többsége közismert, néhány olyan érdekesség bukkan fel, ami ma már ritkaságnak számít, mint pl. a tintatartó vagy a tejeskanna, a cukorszelenca, nem beszélve a csutoráról. Ezen a területen újra meghatározó szerepe van Magyary Z. és felesége ajándékának, de külön is szerepel, hogy: „Magyary Zoltán gyűjtése”. Ennél is különlegesebb talán özv. Magyary Lajosné nevének többszöri jelzése ajándékozóként!

A negyedik rész a „Céhemlékek” címet kapta, szintén rövid történelmi-szakmai bevezetővel (162-201 között) szintén Révhelyi Elemér látott el. Ebben a körben a céhlevelek, -ládák, -korsók dominálnak, érdekesség még a pecsétnyomok és gipszlenyomataik 25 darabos gyűjteménye. Döntő többsége a tárgyaknak a „Tatatóvárosi Ipartestület letéte.”

Az utolsó jegyzék címe: „bútorok”, alcíme: ötvösművek, órák, egyéb tárgyak, számozása 202-228-ig tart. A tárgyak többsége a piarista rendház tulajdona, de Magyary neve itt is többször szerepel, Dornyay Bélával együtt.

A kis kötet utolsó része a „Képes táblák” címet kapta, amely 31 fotót tár az olvasó elé. A felvételek nagyon jól örökítik meg a rendházat, a berendezett múzeumi részt és az értékesebb vagy különleges tárgyakat.

K.J.

„ELŐSZÓ.

A Tatai Múzeum létesítése és ez a kiadvány a piarista öregdiákok hálájából született a Rend iránt, amelynek szüleik után legtöbbet köszönhetnek; a szeretetük jele szülőföldjükkel szemben, amelynek nincs elég szeretetben része; és a kötelesség teljesítése a hazával szemben, amelynek alkotó munkára, erősítő tettekre van szüksége.

Az eredmény elérésben sokan segítettek szellemi munkával, házagpótló ajándékkal, önzetlen összefogással és biztató érdeklődéssel.

Fogadják hálás köszönetünket mindazok, akik a munkában velünk voltak és hallják meg hívó szavunkat, akik ezt a munkát még hideg szívvel nézik.

Tatatóváros, 1938. évi június hó 10.

Magyary Zolán
egyetemi tanár, elnök.”

A 40 ÉVES KÖZIGAZGATÁSI FELSŐOKTATÁS A MAGYAR FELSŐOKTATÁS ÉRTÉKÉVÉ VÁLT

(részlet a tudósításból)

„A 40 éves közigazgatási felsőoktatás a magyar felsőoktatás értékévé vált, modellt mutatott a külföldi közigazgatási felsőoktatási rendszerek számára, oktattva és kutatva értéket teremtett a magyar és a külföldi közigazgatási gyakorlat számára”- mondta **Prof. Dr. Kis Norbert** a jubileumi év alkalmából megrendezett programsorozat kiemelkedő állomásaként számon tartott konferencián. Az eseményen elhangzott, hogy az elmúlt 40 évben a generalista közigazgatási szakemberek felsőfokú képzése tisztviselők generációit adta a közzszolgáltatnak...

...Az Államtudományi és Közigazgatási Kar dékánja szerint a közigazgatási felsőoktatás elmúlt 40 évének jelentősége, hogy professzionális és elismert szakmává emelte a köztisztviselői hivatást. „Komoly szerepet játszott ez a 40 év ebben a folyamatban”- hangsúlyozta Prof. Dr. Kis Norbert. Elmondta, hogy a magyar közigazgatás az önkormányzatoktól a központi közigazgatási szervekig befogadta azt a koncepciót, mely szerint a közigazgatás egy generalista hivatás. Hozzátette, bár a befogadása az 1990-es években indult meg, a közigazgatás a mai napig is nyitott maradt más szakmára. Négy életszakaszt emelt ki az elmúlt negyven évből. Meglátása szerint az 1980-as évek az építkezésről, az 1990-es évek a felfedezésről, a 2000-es évek a kalandozásról, a 2010-es évek pedig a megérkezésről szóltak a közigazgatási felsőoktatás életében. Hozzátette, a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem a közigazgatással és a kormányzattal kiépített szorosabb kapcsolatra és a karrierképzéssé alakult továbbképzési rendszerre építheti a jövőjét. Veszélyként emlékezett vissza az 1993-ban bevezetett új magyar felsőoktatásra, a 2000-es évek fordulójára, a nagy integrációs hullámra és a bolognai átalakulásra. „A közigazgatási felsőoktatás ezt is túlélte”- hangsúlyozta.

„Tárcaánk kormányzati szereplőként hagyományosan jelentős szerepet játszik a közigazgatási szakemberképzésben”- emelte ki **Zsinka András**. A Belügyminisztérium személyügyi helyettes államtitkára hozzátette, ma is felelősséget vállalnak a közzszolgálati képzésért, továbbképzésért, valamint a közzszolgálati életpálya fejlesztésért. Mint mondta, a közigazgatás magas szintű működésének elsődleges feltétele a hozzáértéssel, szakértelemmel, tervezési készséggel, hivatástudattal és felelősséggel rendelkező személyi állomány megléte. Kifejtette, hogy 2012. január 1-je a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem indulása óta a közzszolgálati felsőfokú egyetemi szakemberképzés egységes intézményi alapokon nyugszik. Hozzátette, ezzel egyidejűleg megteremtve a honvédelmi és katonai, a rendvédelmi és rendészeti felsőoktatás továbbá a közigazgatási felsőoktatás rendkívül magas színvonalú kereteit. „A három közzszolgálati hivatásrend egységes keretének megteremtése jelzi a hivatásrendek rokon voltát, egymásra utaltságát, másrészt az egységes szemlélet jelentősen növeli a képzés hatékonyságát”- fogalmazott. Az állam biztonságos működéséért és jogrendje fenntartásáért felelős letéteményeseknek nevezte a közigazgatási, a rendvédelmi és a honvédelmi szerveknél szolgálatot teljesítő szakembereket. „Az ő szakmai felkészültségüknek köszönhetjük az állam stabil működését”- jelentette ki. Hozzátette, ez végző soron az állam által kitűzött magasabb célok, például a versenyképesség vagy a gazdasági növekedés eléréséhez vezető utat jelenti. Zsinka András meglátása szerint az NKE-nek a közzszolgálat iránt elkötelezett közigazgatási szakembereket kell képeznie. Jellemzőjük, hogy elmélyült közigazgatás-tudományi ismeretek birtokában, alapos közjogi tudással felvértezve az állam, a gazdaság és a társadalom működésének megértése mellett képesek komplex közigazgatási feladatok ellátására, szervezeti és működési problémák felismerésére és hatékony kezelésére, szakirányú területeken pedig speciális feladatellátásra.

A K-E megyei résztvevők egy csoportja

A konferencián a közigazgatási felsőoktatásban végzett kiemelkedő munkássága miatt jubileumi emléklakettet vehetett át többek között: Prof. Dr. Patyi András; Dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy; Prof. Dr. Máthé Gábor professzor emeritus; Prof. Dr. Varga Zs. András; Dr. Hazafi Zoltán; Dr. Imre Miklós, Dr. György István, Zsinka András; Palich Etelka; Borsó Tibor; Dr. Csáki Ilona; Dr. Kenyeres János; Prof. Dr. Mészáros Tamás, Prof. Dr. Tamás András; Prof. Dr. Nemes Ferenc; Prof. Dr. Verebélyi Imre és Dr. Péterfalvi Attila.

Prof. Dr. Kis Norbert elmondta, hogy in memoriam emléklakettet helyeznek el a kar vitrinjében Prof. Dr. Lőrinc Lajos, Prof. Dr. Nagy Árpád, Dr. Back András, Dr. Papp László, Dr. Laczkó László, Dr. Mauthner István, Dr. Pécsváradi János és Dr. Németh Gyula emlékére. Jelképes aktusként emléklakettet vehetett át Böszörményi Balázs, az ÁKK Hallgatói Önkormányzatának elnöke az elmúlt négy évtized hallgatói nevében.

Prof. Dr. Máthé Gábor professzor emeritus előadásában „Az igazgatásszervezőtől a közigazgatás-szervezőig” című előadásában bemutatta a közigazgatások társadalmát, melyet „egy különleges világ”-ként jellemezte. Prof. Dr. Varga Zs. András alkotmánybíró előadásában felismerésként emelte ki, hogy a szocializmus korában a közigazgatás-tudomány képes volt átmenteni a közjogot és vele együtt a jogállami gondolkodást...

...A konferenciát a „Köztisztviselők tegnap és ma: 40 év mérlegen” című panelbeszélgetés követte.

Moderátorként Prof. Dr. Kis Norbert, résztvevőként pedig Dr. Hazafi Zoltán, az NKE ÁKK Emberi Erőforrás Intézet intézetvezető egyetemi docense; Palich Etelka, a Magyar Kormánytisztviselői és Állami Tisztviselői Kar elnöke és **Borsó Tibor**, a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöke vitatta meg a közigazgatási szakembereket illető negatív sztereotípiák okait, a szakma presztízsét, a tisztviselők érdekképviseleti lehetőségeit és a közszolgálati személyügyi irányítás fontosságát.

Az esemény zárásaként a Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola doktoranduszai által írt „A jövő közigazgatás-tudománya” című kötetet Dr. Téglási András, az NKE ÁKK Alkotmányjogi Intézetének egyetemi docense mutatta be.

Szöveg: Fecser Zsuzsanna

Forrás: Internet

Képek a Magyar szobor koszorúzásáról

Dr. Kórosi Emőke jegyző, Michl József polgármester és dr. Beró Henrietta alpolgármester

A konferencia elnöksége és közreműködői:
Borsó Tibor elnök, MZNT,
dr. Koi Gyula tudományos főmunkatárs,
Prof. Dr. Kiss Norbert dékán és
Horváth Attila igazgató, MZ Szakkollégium

FELVIDÉKI ZARÁNDOKLAT A NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS JEGYÉBEN

Szőgyén önkormányzata negyedik alkalommal hívta a testvérvárosi Tatáról érkezett vendégeket arra a zarándokútra, amelynek alkalmával minden esetben a Felvidék történelmi és szakrális emlékeivel ismerteti meg az anyaországból érkezett nemzettestvéreit. A csoportot elkíserte Víg Gábor polgármester és ft. Farkas Zsolt plébános is.

Ezúttal az alsóbodoki Esterházy János Zarándokközpont meglátogatása volt a cél. A múzeum és a mártírpolitikus életéről szóló film megtekintése után a csoport megcsodálta a keresztutat, majd a sírbarlangban Michl József, Tata polgármestere, Beró Henrietta alpolgármester és Víg Gábor polgármester elhelyezték az emlékezés koszorúit Esterházy János életútja előtt tisztelegve.

Tatai és szőgyéni zarándokok az Esterházy János Zarándokközpontban (Fotó: Berényi Kornélia)

Ezt követően a Szent Kereszt Felmagasztalása kápolnát tekintették meg, ahol szentmisét mutatott be Farkas Zsolt atya, emlékezve gróf Esterházy Jánosra, a keresztény és a magyar értékek őrzőjére, a jog és az igazságosság védelmezőjére, a népek közötti kiengesztelődés előmozdítójára, aki igazságtalanul elítélve, erős hittel és tiszta erkölccsel, az ima erejében bízva és Krisztusnak ajánlva szenvedéseit és nemzetét, töretlen hittel halt meg.

Szentmise Esterházy János vértanúságáért, Farkas Zsolt atyával (Fotó: Berényi Kornélia)

A csoportot Csámpai Ottó, az Esterházy János Szülőföldjéért Egyesület tagja, és a zarándokközpont létrehozójának, a nemrég elhunyt Paulisz Boldizsárnak a családtagja kalauzolta. A zarándokközpontban elfogyasztott ebéd után a résztvevők Kistapolcsányba indultak, ahol megtekintették a kastélyt, melyet a Felvidék klasszicista ékszerdobozaként is emlegetnek. Az egykori Bars vármegye legimpozánsabb kastélya jelentős történelmi múlttal rendelkezik és a Habsburgok kedvenc nyári rezidenciájaként is ismert. A Cseh-szlovák Köztársaság elnökeinek kedvelt nyaralója volt, mára a felújított kastély, múzeumként működik. A zarándoklat befejezésekként betértek a kastélykápolnába és imát mondtak a Skapulárés Boldogasszony kegyképe előtt.

A kistapolcsányi kastély aulájában. A múzeumban csak szlovák nyelvű vezetés volt, a magyar szöveget Farkas Zsolt plébános olvasta fel a tatai vendégeknek.

A nap befejezésekként a Szőgyénben elfogyasztott vacsora után búcsúzott el a tatai csoport vendéglátóitól. Sokan közülük a Szőgyénből 1948-ban kitelepített családok tagjai, vagy azok leszármazottai voltak, de érkeztek a tatai polgármesteri hivatal munkatársai közül, képviseltették magukat a Tatai Versbarátok és a Városi Nyugdíjas Klub tagjai egyaránt.

Berényi Kornélia

Forrás: Felvidék.ma 2018.08.27.

A NÉPFŐISKOLA 2018. ÉVI MAGYARY DÍJASA

Magyary Zoltán Közigazgatási Díjat vehetett át **Herczeg Zoltán** a Nemzeti Közszolgálati Egyetem július 14-ei diplomaosztóján. Az ösztöndíjat a közigazgatás-tudomány neves tudósáról elnevezett Népfőiskola alapította, és annak elnöke évről évre olyan frissen végzett pályakezdőnek nyújtja át, aki egyetemi éve alatt az NKE-n működő Magyary Zoltán Szakkollégiumban kimagasló szakmai és közösségi tevékenységet végzett.

Zoltán 2015-ben Petőfi Sándor szülővárosából, Kiskőrösről érkezve kezdte meg tanulmányait a hároméves közigazgatás-szervező alapszakon. Már az első félévében jelentkezett a szakkollégium mentorprogramjába, 2016 januárjában pedig felvételt nyert. Első fontos feladatait a hallgatói szervezet **15. születésnapja alkalmából** szervezett program-sorozat során kapta, majd a 2016/2017-es tanévben kurzuskoordinátorként, mentorként és ideiglenesen szakmai vezetőként is tevékenykedett. Mindemellett belépett a tudomány előszobájába, hiszen legjobb opponens lett **az Intézményi Tudományos Diákköri Konferencián, I. helyezést ért el** az egyetemi poszterversenyen és kutatási tervével sikerrel pályázta meg az Új Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíját!

2017 szeptemberében a szakkollégiumi Közgyűlés új szereppel bízta meg, ugyanis beválasztották a szervezet operatív testületébe, a Kabinetbe. Innentől kezdve több mint tíz hónapig **pénzügyi vezetőként dolgozott**, de közben két munkacsoport koordinálását is

végezte, így nevéhez köthető a szakkollégium hároméves minősítéséhez szükséges pályázati anyag összeállítása. A díjazott hallgató utolsó tanévében sem hanyagolta el a tudományos tevékenységet, ugyanis tanulmányi versenyeken vett részt, **TDK-dolgozatot írt**, konferenciákon adott elő, illetve szakmai eseményeket szervezett. Teljesítménye alapján szakkollégiumi, diákköri és hallgatói tudományos ösztöndíjakban részesült egyetemi éve alatt. Több féléves kiemelkedő munkáját a diplomaosztón ünnepélyes keretek között átvett **Egyetemi Szakmai Díj és a Magyary Díj** koronázta meg.

Zoltán figyelme régóta a közgazdaságtan területeire összpontosul. Kutatási témája Kelet-Közép-Európa versenyképessége volt, példaképe a méltán világhírű Kornai professzor, jeles diplomáját pedig az NKE adóigazgatási szakirányán szerezte meg. Tanulmányait a Budapesti Corvinus Egyetem közgazdálkodás és közpolitika mesterképzésen fogja folytatni.

Ugyanakkor elmondható, hogy érdeklődési területe kiterjed a szélesebb értelemben vett társadalmi kérdésekre is. Legújabb célkitűzése, hogy októberben a Greenpeace futóköveteként teljesítse a maratoni távot, amellyel a környezetvédő szervezet egyszer használatos műanyag hulladékok elleni kampányát támogatja, vagyis az egészséges és fenntartható életmód, illetve a rendszeres sportolás nagy szerepet játszik az életében. Szabadidejében elsősorban teniszezni szokott, de szívesen jár színházba, s megrögzötten olvassa a közéleti híreket, hiszen az alapvető tájékozottságot és a kritikai gondolkodást a legfontosabb értékek közé sorolja.

Saját bevallása szerint a Magyary Zoltán Szakkollégium adott igazán értelmet az NKE-n eltöltött három évének, ugyanis itt volt képes kibontakoztatni a képességeit, ötleteivel hozzájárulhatott egy tehetséggondozó szakmai kör fejlődéséhez, valamint olyan izgalmas gyakorlati problémák megoldásában vehetett részt, amelyekre a tanórákon esély sem nyílhatott. Összességében tehát a szakkollégiumi tagságát tartja élete egyik legmeghatározóbb szakaszának, és bátran ajánlja minden fiatal hallgatónak annak kipróbálását. Elmondása alapján pedig egészen felemelő, hogy mindezt egy akkora szellemi nagyság neve alatt tehetette meg, mint **Magyary Zoltán**.

ONLINE IS ELÉRHETŐ A MAGYARY-HAGYATÉK

Elkészült és az NKE közszolgálati tudásportálján keresztül elérhetővé vált a neves jogtudós, Magyary Zoltán hagyatékának digitalizált változata. Erről a „Magyary-örökség: kincsek a hagyatékból” c. hétfői emlékkonferencián beszéltek az előadók. A rendezvény része a közigazgatási felsőoktatás működésének 40. évfordulója alkalmából tartott programsorozatnak.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem és az ELTE 2015 őszén kötött együttműködési megállapodást Magyary Zoltán szakmai hagyatékának feldolgozására. A digitalizálás tavaly augusztusban kezdődött meg uniós fejlesztési forrás felhasználásával. A mintegy 1500 tételt számláló, az ELTE tulajdonában lévő, egyedülállóan gazdag gyűjtemény rendkívül sokrétű. A hagyatékban Magyary előmenetelével kapcsolatos iratoktól (pl. egyetemi tanári, illetve kormánybiztosi kinevezés) kezdve a különféle előadásvázlatokon, újságcikkeken, fotókon, brosúrákon és meghívókon át egészen a Magyar Közigazgatás-tudományi Intézetre vonatkozó anyagokig és a jogtudós levelezéséig számos közérdeklődésre számot tartó dokumentum képezi részét. Az archívum különösen értékes részei közé tartoznak a különböző, esetenként hat-hét négyzetméternyi térképek és szervezeti ábrák. A digitalizált anyagok ma már teljes egészében hozzáférhetőek az NKE közszolgálati tudásportálján, így Magyary életműve könnyebben és még teljesebb módon megismerhető lesz az utókor számára.

„A Magyary-hagyaték digitalizálásával és elérhetővé tételével egy régi álom valósult meg” - mondta köszöntőjében **Prof. Dr. Padányi József** vezérőrnagy.

Az NKE tudományos rektorhelyettese szerint az online is elérhető tartalmak alapot és új lendületet adhatnak a további kutatásoknak. „Magyary Zoltán öröksége mindig is képes volt arra, hogy összehozzon különböző szakembereket és intézményeket. Ennek köszönhetően történt meg a Magyary-hagyaték digitalizálása is” - mondta el **Prof. Dr. Kis Norbert**, az ÁKK dékánja hozzátette, hogy a 130 évvel ezelőtt született jogtudós valószínűleg örülné, ha tudná, hogy már negyven éves évfordulóját ünnepeljük a közigazgatási felsőoktatásnak. „Ez az egyik alapköve a Nemzeti Közszolgálati Egyetem működésének is” - fogalmazott Kis Norbert, aki szerint az online is elérhető Magyary-hagyaték komoly „muníciót” jelent majd a további kutatásokhoz.

Magyary Tata szülötte, ezért a városnak különösen fontos a hagyaték ápolása. **Borsó Tibor**, a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöke elmondta, hogy a jogtudós sokat tett városukért, például nagy szerepe volt Tata és Tóváros közigazgatási egyesítésében. A településen több névtábla is megemlékezik róla, valamint a művelődési központ is az ő nevét viseli. Elhangzott az is, hogy Magyary szülőházában egy emlékszobát is szeretnének létrehozni a jövőben.

Az NKE és az ELTE együttműködéséről, valamint a Magyar Közigazgatás-tudományi Intézetéről szólt előadásában **Dr. habil. Fazekas Marianna**, az ELTE ÁJK tanszékvezető egyetemi docense elmondta, hogy a digitalizált Magyary-hagyaték részét képezik az intézet dokumentumai is, de a magyar közigazgatástudományi folyóirat összes számát is meg lehet találni benne. A Magyar Közigazgatás-tudományi Intézetet Magyary alapította 1931-ben és Fazekas Mariann szerint talán ez tekinthető a legsikeresebb művének. „Egy olyan kutatóintézet létrehozása volt a cél, ahol kifejezetten szakmai szempontból vizsgálják a közigazgatást” - fogalmazott a szakember, aki azt is hozzátette, hogy Magyary és munkatársai az akkori legmodernebb elektronikai eszközöket is használták, így például egy diktafont, amely a mai napig fennmaradt. A neves jogtudós és tanítványainak kutatásai alapvetően két nagy területet öleltek fel:

a jogtudományi kutatásokat és a közigazgatás bírói kontrolljának vizsgálatát. Elhangzott, hogy Magyary közigazgatással kapcsolatos tudományos tevékenységének egyik fókuszában a személyi állomány fontossága szerepelt, de foglalkozott például az ügymenetek racionalizálásával is.

A Nemzeti Közszerológati Egyetem tudásportálján elérhető Magyary-hagyaték elemeit **Dr. Horváth Attila** tanársegéd mutatta be a rendezvényen. Az NKE ÁKK Alkotmányjogi Intézet munkatársa elmondta, hogy szabadon hozzáférhető, kereshető és szűrhető internetes adatbázisról van szó. Maga a digitalizáció folyamata tavaly év végén lezárult, ezt követte az online archívum összeállítása. Ez a tervek szerint tovább fog bővülni, például a tatai városi könyvtár Magyaryval kapcsolatos dokumentumaival. Mivel a digitalizált anyagok egy része eredetileg kézzel vagy írógéppel íródott, ezért a szövegen belül egyelőre nem lehet keresni. A szakemberek hosszabb távon ennek a lehetőségét is szeretnék megteremteni.

Magyaryval kapcsolatban a most bemutatott adatbázis mellett több hazai és nemzetközi intézményben is találhatóak dokumentumok.

Ezekről **Dr. Koi Gyula**, a Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Intézet tudományos főmunkatársa beszélt a rendezvényen. Elmondta, hogy hazánkban például a

Magyar Nemzeti Levéltárban, az MTA könyvtár és kéziratárban és az Országos Széchenyi Könyvtárban is vannak a jogtudós életéhez, tevékenységéhez kapcsolódó iratok, de ezek egy részét például oroszországi levéltárakban, vagy a Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézetben is meg lehet találni.

A rendezvényen a Magyary-hagyaték egy olyan részét is megismerhették a résztvevők, amely az úgynevezett párbajügyekkel foglalkozott. **Dr. Peres Zsuzsanna** egyetemi docens egy 1944-es párbaj történetét vizsgálta meg és helyezte el az akkori jogi szabályozás kereteiben. Érdekes, hogy bár a jogszabályok akkor is büntetendő cselekménynek minősítették a párbajban való részvételt, mégsem tiltották azt be, egészen 1948-ig.

A digitalizált Magyary-hagyaték az NKE Közszerológati Tudástáron keresztül érhető el. Ez egy intelligens és dinamikus adatbázis speciális tartalomfeldolgozási és elemzési szolgáltatásokkal, könyvtári labormunka lehetőségével, felhasználóbarát, integrált tartalomkeresési szolgáltatásokkal és komplex, digitális tudásmenedzsment funkciókkal. A közszerológatban dolgozók így gyorsan és egyszerűen hozzáférhetnek olyan rendszerezett és tény-alapú tudásanyaghoz, amely a közszerológati feladatellátás támogatásához szükséges, releváns információkat tartalmaz és ezáltal alkalmas a tisztviselői munka hatékonyságának javítására.

A Közszerológati Tudástár része a már említett digitalizált Magyary-hagyaték mellett a magyar állam szerveinek 1945-1990 közötti történetét bemutató oldal is. De megtalálhatóak itt a felsőoktatást és tudományos kutatást támogató, ingyenes, vagy az NKE által előfizetett hazai és nemzetközi elektronikus adatbázisok, valamint egy fogalomtár is. Ez az intézmény által művelt tudományterületekhez kötődő, közszerológathoz tartozó releváns tárgyszavakat, azok magyarázatát, forrásait és a relációit szerkeszthető formában tartalmazza.

A tudástár elérhető: <https://tudasportal.uni-nke.hu/>

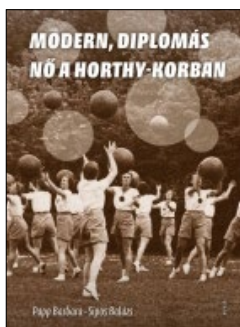
*Szöveg: Szöör Ádám
Fotó: Szilágyi Dénes*

TECHERT MARGIT SZELLEMI TEVÉKENYSÉGE

A neve régóta ismert Tatán, mivel Magyary Z. felesége volt és együtt pihennek a Környei úti temetőben. Szakmai-szellemi tevékenységéről azonban sokáig keveset tudtunk (tudtam magam is).

A munkásságával való ismerkedés első lépése volt, amikor a közeli Bajnáról küldtek egy fotómásolatot és egyik általa írt kiadvány címlapját, amely már jelzés volt, hogy nem egyszerűen feleség szerepet töltött be a kiváló Magyary professzor mellett. Ezt hosszú csend követte, nem bővült sem az ismeretek, sem az emlékek köre. Néhány éve – az elektronikus korszak jóvoltából – fedeztem fel Papp Barbara nevét, aki diploma munkájában foglalkozott Techert Margit munkásságával. Ez inspirált arra, hogy keressem vele a kapcsolatot, ami sikerült. Ezért vált valóra az a gondolat, hogy haláluk 70. évfordulójára (2015-ben) szervezett héregi konferencián már részletesebb ismeretekre tehetek szert a résztvevők. Azóta megjelent már az a kötet (2017-ben), amely alapján röviden szeretném bemutatni Techert Margit működését. (Papp Barbara, Sipos Balázs: Modern, diplomás nő a Horthy-korban, Napvilág Kiadó.)

Amint a cím is mutatja, a kötet nem kizárólag Techerttről szól, hanem arról a korszakról, amelyben ő is élt és aktív részese volt. A neve is jelzi a német eredetet, de ekkor már magyarnak vallják magukat szülei, akik polgári jómódot alakítottak ki és mind a négy gyermeküket (2 leány-2 fiú) taníttatták. Hárman egyetemet is végeztek, a lányok körében ez még kurióznak számított akkor! Margit 1918-ban érettségizik, és már ebben az időszakban kialakult érdeklődése a filozófia iránt. Szeretett volna ebben

az irányban tanulni, de a szülői „instrukció” szerint a magyar-francia tanár szakon kezdte meg egyetemi tanulmányait. Hogy mennyire fontos volt számára a tanulás, erről így írt: „egyetemistaként ’minden nyomorúság ellenére is’ úgy éreztem magam, mint hal, amely végre a vízbe kerül. Nekem örömet okoztak a kollokviumok, a könyvtári kutatások, az egyetemi előadások (...).” Így nem lehetett kétséges a sikeres diplomázása 1922-ben. És kiemelkedő szellemi teljesítményét igazolja, hogy még ez végén doktorátust is szerez, természetesen filozófiából.

És ettől az évtől jelennek meg már publikációi is. A következő évekbe több külföldi tanulmányúton vesz részt, ahol alkalmá nyílik tovább bővíteni ismereteit, tudását. Jelentős esemény életében, hogy 1925-ben férjhez megy, de ez nem szerelmi kapcsolat volt, 1928-ban már el is válnak.

A munkahely „találás” abban az időben is nehéz volt. Rövid ideig dolgozott csak egy-egy területen, végül 1927-ben került a Vallás és Közoktatási Minisztérium (VKM) IV. ügyosztályára, ahol Magyary lett a főnöke. Ebben a helyzetben hamar kiderült, hogy a két ember között nemcsak szellem rokonság van, hanem az érzelem is megjelenik. Előző házasságának polgári felbontása hamar megtörténik, az egyházi jóváhagyásra sokat kell várni, ezért csak 1932-ben köthetnek házasságot Magyary Zoltánnal.

Időközben a szakmai-szellemi munkáját sem függeszti fel Techert Margit, rendszeresen publikál és előadásokat is tart. 1932-ben a szegedi egyetemen benyújtja magántanári habilitálási kérelmét, amit 1933-ban sikeresen elnyer. Ezzel ő lesz hazánkban a harmadik a hölgyek közül, akinek ezt sikerül elérni!

A tudományos munka mellett szólni kell még röviden a női érdekvédelem, mai kifejezéssel érdekvényesítés területén végzett tevékenységéről is. A hivatkozott könyv részletes és átfogó képet nyújt erről a területről, érdemes tanulmányozni. Magyary Zoltánné aktívan tevékenykedik az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesületében.

Nem véletlen, hogy az 1935-1940 között megjelenő Magyar Női Szemle szerkesztője, szervezője lesz, amely az említett egyesület lapja. Jelentőségét mutatja, hogy a könyvben külön fejezetet kapott.

Röviden a fentiek szerint lehet összefoglalni Dr. Magyary Zoltánné Dr. Techert Margit ténykedését. Érdemes elolvasni a könyvet, talán a népfőiskola közelgő 25. évfordulója

lehetőséget nyújt majd a tanulmányrészlet teljes közreadására. Addig is köszönet illeti Papp Barbara kutató és tudományos munkáját, amivel megismerhettük Techert Margitt kiváló emberi értékeit és szellemi munkásságát.

Keresztesi József

„MINDENT A KÖZÖSSÉGRŐL” –

közösségek a helyi élelmiszerellátásban konferencia

A Nemzeti Művelődési Intézet Komárom-Esztergom Megyei Irodája és a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság a Művelődő közösségek Észak-Magyarországon EFOP-3.7.3-16-2017-00148 számú projekt keretén belül három alkalomból álló szabadegyetemet szervezett 2018. augusztus 28. és szeptember 11. között Tatán, a Piarista Rendházban.

A három alkalom a közösségi gazdálkodás, a lokális élelmiszerellátás közösségi dimenzióját, a közösségek megerősítése és a gazdaság, társadalomfejlesztés kapcsolatát járta körbe, illetve egyben előkészítése is volt egy új közösség, egy tatai bevásárló közösség megalakulásának.

Az előadások a rövid ellátási lánc (REL) gyűjtőfogalom alá tartozó közösségi megoldásokba is betekintést engedtek, illetve a jelenlévők „jógyakorlatokat” is megismerhettek.

Az első alkalom rendhagyó volt, hiszen ezen a napon került megrendezésre a Közösségek a helyi élelmiszerellátásban című konferencia is.

A rendezvényt Borsó Tibor a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság köszöntője nyitotta, majd a nap folyamán számos érdekes előadásra került sor. Takács-Sánta András az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Karának docense, Humán-ökológiai szakigazgatója részletesen kifejtette a rövid ellátási lánc (REL) fogalom jelentését, beszélt a fenntartható mezőgazdaság módszereiről, míg Czumpf Attila a Természetes Életmód Alapítvány kuratóriumi titkára, humánökológus előadásában bemutatta az alapítvány munkáját, a Tata-Agostyánban működő ökofalu nevelő, oktató programjait, tevékenységét.

Dr. Halbritter András a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Karának docense az Iskolakertekért Alapítvány tevékenységére, az iskolakertek közösségteremtő, illetve nevelő hatására hívta fel a figyelmet. Schmelcz Gézáne a Szociális Farm Szövetség alelnöke részletesen bemutatta a szövetség munkáját, illetve a hallgatóság megismerkedhetett a szociális farm fogalmával is, amely „a szociális és szolidáris elveknek megfelelően, a társadalmi és környezeti szemléletformálás érdekében működő kooperatív gazdálkodási forma, amely mezőgazdasági termelő, feldolgozó, szolgáltató tevékenységet végez hátrányos helyzetű személyek bevonásával.” Előadásában kitért a Komáromban működő Kemence Egyesület által működtetett klubokra, közösségekre is.

Az első alkalmat **Pető Áron** biogazdász előadása zárta, aki a Szigetmonostoron működő Biokertet, illetve a közösség által támogatott mezőgazdaság (AMAP) koncepcióját ismertette meg a jelenlévőkkel. A közösség által támogatott mezőgazdaság egy-egy termelő és egy-egy vásárlói csoport közvetlen és állandó kapcsolatán alapuló formális vagy informális közösséget jelent. 2018. szeptember 4-én folytatódott a szabadegyetem előadásai. **Monostori Éva** az Élettér Közösség- és Településfejlesztő Egyesület szakmai vezetője a közösségek által vezérelt vállalkozási, gazdasági formákat mutatta be, illetve ismertette az egyesület Szent Pál-szigeti Mag-unk kincse programját. Ezt követően **Schusztér Margit** a Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség projektmenedzsere átfogó képet nyújtott az aktuális pályázati lehetőségekről, illetve a közösségi élelmiszerellátás és a rövid ellátási lánc terén elindult térségi kezdeményezésekről és azokról a lépésekről, amelyet az egyesület tett a működési területén tevékenykedő termelők feltérképezésére és segítésére.

Pál András előadásában az ökokörök működését mutatta be, majd az ebédszünetet követően Lőrincz Zsuzsanna az esztergomi Kiskosár Bevásárló Közösség felépítéséről, rendszeréről mesélt a hallgatóságnak. A második napot **Üveges Gábor** Hernádszentandrás polgármesterének Bioszentandrás című előadása zárta, aki előadásában részletesen kitért arra, hogy a településen milyen közösségfejlesztő folyamatokat indítottak el, illetve hogyan tudták létrehozni a biogazdaságot, amelynek célja a település közösségmegtartó erejének erősítése és az elindult gazdaságfejlesztési folyamatok megerősítése, fenntartása.

Az utolsó alkalommal a tatai bevásárlóközösség ötlete iránt érdeklődő termelők és fogyasztók voltak jelen, akik egy rövid ismerkedést követően csoportos munka keretében arról beszélgettek, hogy a termékek átadásra milyen megoldások állnak rendelkezésre, azok milyen hátránnyal és előnyökkel rendelkeznek, majd a termelők bemutatkozása következett. Az esemény végén a hallgatóság megtekinthette és meg is kóstolhatta a jelenlévő termelők portékáit.

A három alkalmas szabadegyetem sorozat a visszajelzések alapján sok értékes információt és tudást adott a résztvevőknek, a következőkben a tervek szerint a bevásárló közösség önkéntes szervezőcsoportjának létrehozása és megerősítése következik.

Érdeklődők további információt az alábbi elérhetőségeken kérhetnek: tel.: 06 30 612 4673; email: herczig.szabolcs@mznt.hu.

Herczig Szabolcs projektvezető

KEDVES JÓZSEF KERESZTESI!

Köszönöm, hogy Ön is támogatja e világméretű klímavédelmi akció célját. (Szerk. megjegyzése lent.)

Aláírásával Ön egy olyan világméretű akcióhoz csatlakozott, amelynek motorja a jó szándék, az együttműködés és a felelősség. Csatlakozásával mindazok összefogását erősíti, akiknek hangja a decemberi párizsi klímacsúcson nyomatékot ad annak az elvárásnak, hogy a világ vezetői haladéktalanul cselekedjenek az éghajlat-változást okozó környezetszennyezés ellen.

A 24. órában vagyunk, ezért kell most felemelni a hangunkat!

Ha mi nem változtatunk, unokáinknak már nem lesz módjuk a beavatkozásra. A veszéllyel való szembenézés azonban vissza nem térő lehetőséget is tartogat számunkra. Lehetőséget arra, hogy közösen cselekedjünk, és gátat vessünk az üvegházhatású gázok kibocsátásának. De lehetőséget arra is, hogy olyan technológiákra alapozzuk a jövőnket, amelyek alkalmazásával elháríthatjuk az emberi civilizációt fenyegető klímakatasztrófát.

Fontos tudnunk és másokban is tudatosítanunk, hogy nem a klímavédelem és a fejlődés között kell választanunk. A kettő csak együtt valósítható meg. A jól átgondolt fejlődés egyik eredménye a klímaváltozásból fakadó veszélyek elhárítása.

Mindennek felismerése és megalapozása a párizsi klímacsúcs legfontosabb tétje. Ezért arra kérem: másokat is biztasson arra, hogy csatlakozzanak a világméretű összefogáshoz, és emeljék fel a hangjukat bolygónk védelmében!

Tisztelettel:
Áder János

A Magyary Z. nevét viselő népfőiskola kezdettől fogva törekedett a környezeti ismeretek közvetítésére, a figyelemre és felelősségre való felhívására. Ezért is csatlakoztunk jó szívvél Áder János köztársasági elnökünk felhívásához 2015-ben, amelyre érkezett a fenti válasz, és azóta is folyamatos az információ csere.

(Az eredeti levélben nem szerepel a köztársasági elnöki megnevezés – szerk..)

MA-TA-TA-TÚRA, 2018

A Vaszary János Általános Iskola idén 10. alkalommal rendezte meg a kistérségi Ma-TATA-Túra versenyt, amely egy játékos matematikai és természettudományos „akadályverseny” Tata és a környékbeli települések iskolák csapatai részére. Ebben a tanévben a verseny szervezéséhez, lebonyolításához csatlakozott a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság. A támogatás oka elsősorban az, hogy a fiatalok körében népszerű matematikai-természettudományos verseny résztvevői ismerkedjenek meg a Népfőiskola névadójával, tevékenységével, a Tata-medence értékeivel, a civil szervezethez való kapcsolódás lehetőségeivel.

A verseny díjazott tanulói és **Varga Edit** igazgató, valamint a partnerszervezet elnöke, **Borsó Tibor**

A Magyary Z. Szakkollégium tagjai Tatán tartották szakmai találkozójukat. A program keretében Michl József polgármester is fogadta a „csapatot”.

ERDÉLYI NAGY SZAKMAI UTAZÁS

Az utazásra 2018. Július 9–11. között került sor a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt keretében (EFOP-1.3.1-15-2016-00001) a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum szervezésében

Erdély régi szerelem... A személyes találkozások már több évtizedre nyúlnak vissza. E kapcsolatot igyekeztem ápolni, erősíteni akkor is, amikor a népfőiskolánk újra kezdte életét Tatán. Ebben az időszakban a Bihar Megyei Civil Szervezetek Szövetségével alakult ki rendszeres kapcsolat, amely szervezetnek elnöke Fleisz János történész, aki többször is járt Tatán, sőt előadást is tartott Nagyváradról. Az együttműködést nagymértékben erősítette, amikor a nagyváradi Tibor Ernő Galéria néhány festőjének kiállítását megszerveztük Tatán és Kocs községben. Ennek következménye lett, hogy Egei György annyira „kedvet” kapott Tatához, hogy több éven keresztül visszatért a városban és nagyon sok részletét megörökítette. Ez a kapcsolat ösztönzött bennünket arra, hogy erdélyi utat szervezzünk a népfőiskolások részvételével, és természetesen az is, hogy Szováta, Tatának régóta testvérvárosa. Nagyon fontosnak gondoljuk a szakmai partnerséget is, ezért is pályázatunk együttműködési tréningre, amely további motivációt jelentett a kapcsolatok fejlesztésére.

A fenti előzmények miatt is nagyon nagy örömmel készültem a szakmai útra, amely főleg olyan településekre vezetett, ahol még nem jártam. Az első „állomásunk” Nagyszeben volt.

Az első csoportkép: **dr. Bereczky Ibolya** ig.h. (bal szélen, első sor) a csoport vezetője, **Pákay Viktória** (középen) szakmai kísérő (Szabadtéri Néprajzi Múzeum).

Nagyszeben volt szakmai utunk első állomása. Szebenről köztudott, hogy szász hagyomány-okkal rendelkeznek. Vendéglátónk a **HÍD-Egyesület** képviselőjével, **Balázs Enikő** tanárnő volt, aki a város történeti emlékei bemutatása mellett munkájukról is beszámolt. Tevékenységük jelentős aktivitást tükröz, ami a szórvány közegben nem egyszerű feladat, de lelkesen végzik. Örömmel hallottam, hogy **Kurdi Gábor** népzeneész személyében tait vendégük is volt, aki nagyon sikeres hangverseny-nyel és gyermekfoglalkozással mutatkozott be az egyesület szervezésében.

A második megállónk már Sepsiszentgyörgy volt, ahol megszálltunk és másnap a **Székely Nemzeti Múzeumot** látogattuk meg elsőnek. A múzeum igazgatója, **Vargha Mihály** mutatta be az intézmény tevékenységét és kiállításait.

A kívülről is figyelemre méltó épület Kós Károly emlékét is őrzi, de belül is sok érdekes és jelentős székely-magyar emléket mutatnak be. A magyar többségű város Kovászna megye székhelye, ezért is fontos a múzeum szerepe és feladata. A múzeum talán legfontosabb tárgya Gábor Áron által tervezett és műhelyében öntött ágyú egyetlen példánya, amelyet ráadásul Bukarestből sikerült „visszaszerelni”.

A következő helyszín – a finom ebéd után – a **Kónya Ádám Művelődési Ház** volt Sepsiszentgyörgyön. A fiatal kollégák – **Knop Ildikó** szervező és projektvezető, valamint **Lázár-Prezmer Endre** adott tájékoztatást az intézmény széleskörű munkájáról. Kiderült, hogy működtetik a Művész mozit, Pinceklubot és két környékbeli falu kultúrházát is, összesen – a technikai segítőket is beszámítva – 28 fő látja el a széleskörű feladatokat. A beszélgetés során az is elhangzott, hogy szívesen vesznek részt közös projektben, illetve művészeti csoportjaik vállalnak magyarországi szereplést!

Továbbra is a városban maradva, a **MAGMA Kortárs Művészeti Kiállítótér** következett. A szervezeti egység munkájáról **Kispál Attila** és **Kispál Ágnes Evelin** adott tájékoztatást és mutatta be az éppen látható kiállításukat. A fiatal művészek aktivitása révén indult el 2010-ben a kezdeményezés, amit az önkormányzat is támogat. Jelenleg a Székely Nemzeti Múzeum részlegeként működik.

Látogatásunk alkalmával olyan kiállítást ismerhetünk meg, amely a vizualitás legújabb eszközeit (video, más elektronikus hatások-effektusok) is alkalmazta és felhasználta, de a grafikai ábrázolások látásmódja is a modern szemléletet és felfogást tükrözte.

Vacsora után is folytatódott a szakmai programunk, a **Speed Help Egyesület-Örkői Cigány Közösségi Program** vezetőivel és segítőivel. Tájékoztatót tartott: **Majláth Szabó Attila** egyesületi vezető, közreműködött még egy vezetőségi tag (Gyuri) és egy férfi énekes - **Eötvös Rémusz**, aki sikeresen szerepelt a Fölszállott a páva c. műsorban, és a megyei munkaügyi szervezet vezetője, **Kelemen Tibor**.

A beszélgetés egy kulturkocsmába zajlott, ahol eddigi munkájukat-eredményeiket mutatták be, de szó esett a nehézségekről is. Ezt erősítette meg a munkaügyi szervezet vezetője is, aki elmondta, hogy a cigányság körében az egyesület kezdeményezését követően kezdtek el segítő munkájukat. Mivel az idő későre járt, nem sikerült minden témáról beszélni, ezért másnap este – a szállodánktól nem messze lévő – telepen folytattuk. Ez talán még nagyobb élményt jelentett és csak erősítette azt a gondolatot, hogy szükség van a külső segítségre ebben a körben, mert a saját erő és képesség kevés!

A második napon még mindig Sepsiben folytattuk a szakmai programot, a **Bod Péter Megyei Könyvtár** munkájával ismerkedve. Az intézmény tevékenységét **Szonda Szabolcs** igazgató és munkatársai mutatták be. Az eredetileg városi intézményt 1974-ben bízták meg a megyei feladatokkal, jelenleg több mint 200 000 könyvvel és egyéb dokumentummal rendelkeznek. A könyvkölcsönzések mellett rendszeresek a gyerekfoglalkozások, író-olvasó találkozók, széleskörű kapcsolattal rendelkeznek a társ- és az oktatási intézményekkel is eredményesen működnek együtt. A mozgókönyvtári gyakorlattal is az óvodák és az iskolák könyvtári ellátását, és az olvasóvá válás nemes célját szolgálják-segítik. Különösen érdekes és ötletes kezdeményezés a „könyvkelengye” akció indítása, amely már 2010-óta működik. Ennek lényege, hogy az újszülött családja olyan könyvesomagot kap (a baba könyvtári belépőt is), amelynek tartalma lerakja az alapjait az első könyvélményeknek és a folytatást is megalapozza.

Ebéd után indultunk Kézdivásárhelyre, amely Sepshez hasonlóan magyar többségű város. Itt a **Háromszéki Kézműves Egyesület** munkájával, és a város **Incze László Céhtörténeti Múzeumának** kiállításával **dr. Dimény Attila** igazgató ismertetett meg bennünket, az egyesület tevékenységét **László Károly** elnök és az egyesület tagjai mutatták be. A múzeum vezetője röviden bemutatta a nagy múltú város történetét, amelyet jól illusztrált a városközpont, ahol Gábor Áron szobra előtt tiszteleghetünk, kiemelte a település „udvartér” jellemzőjét és a céhes ipar jelentőségét. Ennek egyik példája volt a régi fényképész műterem és eszközeinek bemutatása, majd az Incze László Céhtörténeti Múzeum kiállításának megtekintése, ahol sok érdekességgel találkoztunk, de talán a népviseletben látható több száz baba volt a legkülönlegesebb látvány.

Ezt követően László Károly keramikus gyűjteményét ismerhettük meg, majd az egyesület csoportos kiállítását láthattuk, ahol sokféle hagyományos népművészeti alkotást csodálhattunk meg és beszélgetésre, sőt még vásárlásra is sor került. Kellemes élményekkel és szép emlékekkel köszöntünk el Kézdivásárhelytől. Szállásunk felé indulva még megálltunk fejet hajtani Gábor Áron eresztvényi emlékhelye előtt, elénekelve a közismert 48-as dalt...

Másnap reggel korán keltünk, mert elindultunk hazafelé, de útközben még Déva várát is megostromoltuk, ami a sikló segítségével könnyen ment és szintén maradandó élményt jelentett. Itt találkoznánk volt még **Kun-Gazda Kingával** az RMDSZ nőszervezetének elnökével (magyar tanár), aki a Hunyad megyei civil szervezetek munkáját mutatta be. Hasonlóan Szebenhez, itt is kevés magyar él és ezért is fontos, hogy rendezvényekkel segítsék a találkozások lehetőségét. Fontos szerepük van a Hunyad megyei Napoknak, amely legutóbb 10 településen valósított meg programokat. Az ifjúság körében végzett munkát segíti az Ifjúsági Tanács és a Cserkész Csoport is.

Nagyon gazdag program volt, sok hasznos tapasztalattal, remélem lesz majd folytatása is a kapcsolatoknak. Polgármesterünknek és a múzeumi szakmai kollégáknak, képzőművészeinknek már voltalkalmam jelezni a tapasztalatokat és azt az igényt, hogy keressük a folytatás lehetőségét. Köszönet és elismerés a szervezőknek!

Keresztesi József

A Székely Nemzeti Múzeum épülete, Sepsiszentgyörgy

...és ágyúja a múzeumban,
Vargha Mihály igazgató ismertetője

Egy ifjú olvasó a Bod Péter Megyei Könyvtárban.

Gábor Áron szobra Sepsiszentgyörgyön

Majláth Szabó Attila (szemüveges) és felesége

A Háromszéki Kézműves Egyesület kiállítása

100 éve történt...

TATA-TÓVÁROSI KATONÁK AZ I. VILÁGHÁBORÚBAN

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság - immár hagyományos - történelmi sorozatának részeként az 10 részből álló, nagy érdeklődéssel kísért előadásorozat indult az I. világháború befejezésének 100. évfordulója alkalmából. Ehhez kapcsolódik az alábbi írás.

Az előadók a Nagy Háború Kutatásért Közhasznú Alapítvány tagjai, valamennyien történészek, kutatók. Magas színvonalú előadásaik során rámutatnak a hadi események körülményeire, rávilágítanak azokra a körülményekre, amelyek a háború bekövetkeztét megelőzték, illetve bemutatják a háborús háttér mindennapjait. A „nagy háború” eseményeinek megismeréséhez hozzátartoznak azok az események is, amelyek a háború kimenetelében talán nem szerepeltek történelmi jelentőséggel, de egy-egy település életében olyan mély nyomokat hagytak, melyek 100 év távlatában is erős érzelmeket váltanak ki.

Az egyéni veszteségek megélése mellett nagyon fontos, hogy figyelmet fordítsunk azokra az alakulatokra, egységekre, melyek egy közösség részeként éltek – úgymond - békés hétköznapjaikat a mindenkor várható háborúra készülve, de szerves részeként az adott településnek.

Tata, illetve Tóváros is rendelkezett egy olyan honvéd zászlóaljjal, amely kivette részét a véres történelmi eseményekből.

Az 1867-es kiegyezést követően, az 1868. december 6.-án a király szentesítette a véderőről, a honvédségről és a népfelkelésről szóló törvénycikket, ennek alapján létrejöhetett a Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium, megkezdődhetett a Magyar Királyi Honvédség megszervezése.

1869-ben megalakult a Magyar Királyi Honvédség 82 honvédzászlóalj és lovasszászad létrehozásával.

A Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium felhívására Tóváros előljárósága egy honvéd egység elhelyezésére felajánlotta Tóváros Agostyáni utca 4. szám alatti meglévő épületét. Miután a felajánlás elfogadásra került, ebbe az épületbe került elhelyezésre a Budai Honvédkerület Esztergom-Komáromi 64. honvédzászlóaljának parancsnoksága Schiffler Ferenc alezredes vezetésével, valamint a zászlóalj 2. százada, melynek parancsnoka Hadas Adolf százados volt. A zászlóalj 1. százada Esztergomban, 3. százada Bicskén, 4. százada Nagyigmádon állomásozott. Ettől kezdve folyamatosan állomásozott honvéd alakulat Tóvárosba, a változó alárendeltségtől és megnevezéstől függetlenül.

Tóváros befogadta, saját polgárainak tekintette katonáit. A helyi lapban (Tata-Tóvárosi Híradó) rendszeresen je-

lentek meg cikkek a katonák mindennapjaival kapcsolatos, követték az előléptetéseket, kinevezéseket, sok esetben tudósítottak a helyőrségből elkerült tiszteket érintő eseményekről is. Az alakulat állománya is beilleszkedett a település életébe. Nem csak a katonai parádékkal, katonazenei rendezvényekkel, bálokkal, de a katonák ellátásába bevont iparosokkal történő együttműködéssel is. A hadgyakorlatok során magas rangú látogatók (1897-es hadgyakorlat során pl. I. Ferenc József császár és király, Vilmos német császár egyidejű jelenléte) jelentek meg, valamint a résztvevő alakulatok több ezres katoná és lóállományának elhelyezése és élelmezése is jelentős gazdasági hasznot jelentett az lakosságnak.

A szervezeti változások következtében a zászlóalj 1871-ben a Budai Honvédkerületen belül a 16. Budai Dandár állományába került, változatlan megnevezéssel. 1874-ben a IV. Pozsonyi Hadkerület pozsonyi 14. féldandárjának állományába, 1886-ban pedig ugyan ezen hadkerület 13. féldandárjának állományába került. Ekkor névváltozásra is sor került: Komárom Megyei 13/IV. zászlóalj, Tata.

Az 1909. évben a honvédzászlóaljak meglévő négy századát egy géppuskás osztaggal egészítették ki. A géppuskás laktanya Tóvároson, a Giesswein Sándor utca és a Budai utca (ma Egység utca - Ady Endre út) közötti területen volt.

A következő átszervezésre a világháborút megelőzően, 1913-ban került sor, amikor megalakult a Budapesten állomásozó 41. honvéd gyaloghadosztály 82. dandárjának alárendeltségébe tartozó, Magyar Királyi 31. Honvéd Gyalogezred Veszprémben. A négy zászlóaljból álló veszprémi 31. gyalogezred állományába került a 13/IV. zászlóalj, 31/III. zászlóalj elnevezéssel, Tóváros székhellyel.

A zászlóalj állományába tartozott a 9.-10.-11.-12. század és egy géppuskás osztag.

Ekkor került kinevezésre a zászlóalj élére sárói Szabó Lajos őrnagy.

Az ezred állománya 1914. július 31.-én kapta meg a mozgósítási parancsot, melynek végrehajtása és a felkészítő gyakorlatok után 1914. augusztus 19.-én a Tata-Tóvárosi pályaudvaron berakodott, és kivonult a harctérre, a veszprémi 31. gyalogezred kötelékében.

1914. augusztus 11.-én az orosz harctérre vonult a m. kir. veszprémi 31. népfelkelő gyalogezred törzse és 3. zászlóalja, közöttük a III. Tatai népfelkelő zászlóalj is.

A sárói Szabó Lajos alezredes által vezetett 31/III. zászlóalj szerelvénye 1914. augusztus 21.-én 19 órakor érkezett Medyka vasútállomására, majd a közeli Szechynie-

be történt éjszakázás után gyalogmenetbe érkezett Laszki Goscincowe-ra.

1914. augusztus 25.-én Brody és Tarnapol környékén nagy erővel rendelkező ellenséges csapatok törtek át a Kelet-galíciai határon. A 3. hadsereg kapta a feladatot, hogy mérjen döntő csapást a betörő ellenséges erőkre.

A 41.hadosztály ekkor a 3. hadsereg állományába tartozott, de kivonták a hadsereg állományából, és a József Ferdinánd főherceg, gyalogsági tábornok által vezetett csoportba került beosztásra. A III. zászlóalj ezrede menete alatt baloldaldékvédént biztosította az ezred északi oldalát.

Augusztus 27.-én az ezred tüzéruitegekkel és lovas szakasszal megerősítve, mint elővéd, a Karow-tól délre eső magaslatra indult. Az ezred – a III. zászlóaljával együtt – 1814. augusztus 28.-án az uhnovi csatában esett át a tüzkerezstségen. A siker igen nagy áldozatokat követelt: az ezred állományának mintegy 30%-a elveszett, megsemmisült.

Az ezred harcainak részletes ismertetésére a jelenlegi prezentációban nincs lehetőség, ezért a továbbiakban csak a fontosabb, a zászlóaljat érintő nagyobb eseményeket mutatom be.

1914. augusztus 18.-án sárói Szabó Lajos alezredes vette át ideiglenesen az ezred parancsnokságát.

Az ezredparancsnok betegsége miatt októberben ismételtén sárói Szabó Lajos alezredes lett az ezred ideiglenes parancsnoka. Az ezred 1914. október 4 - november 4 között részt vett a San melletti harcokban, majd október 10.-én az urzejowicei csatában, 13.-án a III. zászlóalj átkelve a San mellékágán, a hídverést biztosította.

1914. október 22.-én az ideiglenes ezredparancsnok, sárói Szabó Lajos alezredes hősi halált halt. Pelkinie temetőjében helyezték nyugalomra, Nikic altábornagy jelenlétében.

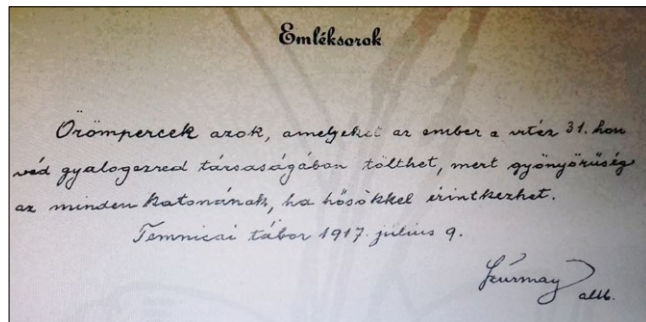
A San melletti harcokban az ezred állományának 58%-át vesztette el.

A biskupicei harcok folytatódtak. Kíméletlenül. Az ezred valójában megsemmisült, csak kis része jutott fogságba. A bekerítésből az ezred 3 tisztje és 36 honvédje tudott megmenekülni, amelyből megalakult a 31. század. A december 24.-ei feltöltést követően az ezred kettő zászlóaljjal új életet kezdett a dunajeci állásokban. A III. zászlóalj újjáalakulására 1915. január 21.-én került sor, 807 fővel.

Február 12.-én az Erdős Kárpátokba indult az ezred. a zászlóalj részt vett a II. kárpáti csatában. 1915. március 31.-én a rabei völgyben, a 41. hadosztály jobb szárnyén lévő III. zászlóaljat az orosz csapatok bekerítették, jelentős részüket fogságba ejtették. A III. zászlóalj ismételtén megsemmisült. Újjáalakulására 1915. május 21.-én, a kurozviki-i pihenőben került sor a frissen érkező menetzászlóalj beolvasztásával.

Érdekességképpen: 1915 szeptemberében Lakatos Géza (a későbbi vezérezredes – II. vh. - és Magyarország miniszterelnöke) volt 31/III. zászlóalj géppuskás osztagának parancsnoka.

A Stochod környéki harcokban – 1916. július 9-29 – sorra visszaverték az orosz támadásokat, azonban a III. zászlóalj 9. századának mindössze 14 katonája menekült meg.

A 31. ezred - 2 zászlóaljjal – az olasz frontra indult. A III. zászlóalj (immár negyedik alkalommal) 1917. február 6.-án alakult újjá, hogy ezt követően több mint 16 hónapig küzdjön az olasz hadszíntéren. Ez idő alatt volt –időszakosan- a 11. század parancsnoka Vörös János 7. tüzérezredbeli hadnagy – később vezérezredes, (II. vh.) vezérkari főnök, honvédelmi miniszter, a moszkvai Fegyverszüneti Egyezmények egyik aláírója. (1945.01.20)

A X. isonzói csata után – 1917. június 11.-ére virradó éjjel, Preserjetől délnyugatra - a III. zászlóaljat (5. alkalommal) újraalakították, így az ezred kötelékében részt vett a piavei harcokban.

A 31. ezred kivonása az olasz hadszíntérről 1918. november 08.-án történt meg. Az ezred –gyalogmenettel – november 20.-án lépte át a magyar határt. Szentgottárdig gyalogmenetbe, onnan vasúton, Szombathely-Celldömölkön át jutottak Veszprémbe.

A veszprémi 31. honvéd gyalogezred 1558 napig volt távol béke helyőrségétől. Az orosz harctéren 630, az olasz harctéren 490 napig állt ellenséges tűzben, ez alatt 80 csatában vett részt, 4710 km-t menetelt, 4900 km-t utazott vasúton.

Az 1918. november 22.-én Veszprémbe érkező 31. honvéd gyalogezred megmaradt 806 katonáját nem fogadta senki.

Forgó Pál

Felhasznált irodalom:

- vitéz Herczeg Géza nyá. alezredes: A veszprémi honvédek története. A Magyar Királyi veszprémi 31. honvéd gyalogezred története. Cegléd, 1936.
- A szerző a harctérre vonuláskor a 31/III. Tóvárosi zászlóalj 9. századának parancsnoka volt.
- Bártfai Ilona (szerk.): Tata katonái. Tata, 2001.

MAGYARYRA EMLÉKEZTEK TATÁN

eGov Hírlevél

2018. június 11. - IX. évfolyam 24. szám

„Magyary konferenciát szervezett a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatallal, a Komárom-Esztergom Megyei- és Tata Város Önkormányzatával karöltve Tatán.

A találkozón részt vettek megyei közigazgatási szakemberek, a Kormányhivatalt Dr. Vida Dóra főigazgató, Dr. Ströcker Zoltán igazgató és a járási hivatalok vezetői képviselték. A résztvevők koszorúkat helyeztek el a tatai tó partján Magyary Zoltán szobránál, ahol Borsó Tibor elnök köszöntötte a megjelenteket.

A népfőiskola elnöksége nevében Fejér Mária titkár, Keresztesi József alelnök, Borsó Tibor elnök és Bencsik János országgyűlési képviselő koszorúz

A programot az elmúlt nyolc évben már komoly partnerekkel közösen szervezi meg a Társaság – fogalmazott az elnök. Kiemelte: a rendezvény méltó elismerése annak a munkának, amit eddig elvégezett a Népfőiskolai Társaság.

A közigazgatási felsőoktatás megalapításának évfordulója mellett az idei konferenciának kiemelt témája volt Magyary Zoltán születésének 130. évfordulója, valamint Tata és Tóváros egyesítésének 80. évfordulója. Michl József polgármester így fogalmazott: Magyary Zoltán 50 éves korában harcolta ki Tata és Tóváros egyesítését.

A közigazgatási tudós a piarista rendház épületében is gyakran megfordult, együttműködve a piarista atyákkal, akik részt vállaltak a városfejlesztés kidolgozásában. Tata rengeteget köszönhet Magyarynak, akinek a nevét viselő tatai tudásközpont létrehozása megkezdődött már az egykori tiszti klub helyén.

A koszorúzást követően a piarista rendház épületében folytatódott a találkozó. Bencsik János országgyűlési képviselő köszöntőjében hangsúlyozta: Magyary Zoltán munkásságát a hagyomány és a megújulás gondolata vezérelte.

Múltunk ismerete és hagyományaink ápolása adja közösségi életünk alapját, de az új lehetőségeket is meg kell látni és alkalmazni. Magyary szerint a közigazgatásnak az itt élők céljait kell szolgálnia, ehhez pedig meg kellett újítani a kor gondolkodásmódját, igazodva az igényekhez és a változásokhoz. Popovics György, a Megyei Közgyűlés elnöke úgy vélte: a Magyary Zoltán által felkarolt ügyek fontosak, hiszen a közigazgatás kiszolgálja az állampolgárokat, és ha jól működik, akkor az emberek is jobban élnek.

A konferencia résztvevőit Bencsik János országgyűlési képviselő köszönti

A konferencián a továbbiakban szakmai előadások hangzottak el. Borsó Tibor elnök Magyary Zoltán életművének jelentőségéről és hatásairól beszélt, dr. Téglási András, a NKE Államtudományi és Közigazgatási Karának dékán helyettese a 40 éves közigazgatási felsőoktatást taglalta. Palich Etelka, a Kormánytisztviselői és Állami Tisztviselői Kar elnöke a kormánytisztviselői életpályamodell tapasztalatait összegezte.

Dr. Veres Zoltán megyei jegyző előadása a Magyary „megyéjéről” szólt, dr. Rabár Ferenc történész pedig Tata és Tóváros egyesítést ismertette a hallgatósággal. A konferenciát dr. Horváth Attilának, a Magyary Zoltán Szakkollégium igazgatójának Magyary Zoltán szellemi hagyatékának digitalizálásával kapcsolatos előadása zárta.”

Forrás:

Magyaryra emlékeztek Tatán; Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal; 2018. június 8.

HARASZTI MIHÁLYRA EMLÉKEZÜNK¹

2017.09.29.

Életének 80. évében hosszantartó betegség után elhunyt Haraszi Mihály Tata és Tatabánya kiváló történésze. Sokan vettek végső búcsút a kapucinus templomban a népszerű Misi bácsitól, akinek hamvait a Szent Kereszt plébániatemplomban helyezték örök nyugalomra.

Haraszi Mihály Tatabányán született 1933-ban, a tatai piaristáknál tanult, abban az osztályba járt, amely utolsó évfolyamként érettségizett az akkori-ban megszűnő piarista gimnáziumban. Később, Oroszlányban a könyvesboltban dolgozott, közben tanári és könyvtárosi-népművelői diplomát szerzett Szegeden. Azután Tatára került a művelődési házba, ahol közösségépítőként, lelkes szervezőként is kiteljesedett egyénisége.

1964-től megszakítás nélkül idegenvezetőként tevékenykedett, tanított, vizsgáztatott. Lengyelország, Erdély és különösképpen a Felvidék megismerését elszánt küldetésudattal végezte. 1999-ben megírta az Útitárs c. munkáját, amely a Komárom-Esztergom Megyei kirándulásokhoz ad kiváló útvonaltervet. A kötet később megjelent angol, német és francia nyelven is. Alapító tagja volt a Fiatal Utazók Klubjának, mely 1975 óta töretlenül és kiválóan működik a városban. A kezdeteknél Rockenbauer Pál és Juhász Árpád is biztatta, segítette munkáját. Haláláig rendszeresen publikált szakfolyóiratokban, helytörténeti kötetek sokaságát hagyta a következő nemzedékre, többek között Magyarország piarista múltjáról, a Piarista Rend Magyar tartományáról a tatai Angolparkról, a Szent Kereszt plébániatemplomról, a Kapucinusok templomáról, Csatkáról, Epölről, Tata-hagyomány és szépség című alkotását a Frankfurti Könyv-vásáron is kiállították, a Tata város című műve angol nyelven is megjelent. Haraszi Mihály 2011-ben kiérdemelte az Antall József-emlékérmet, melyet a rendszerváltás utáni első miniszterelnök örökösei alapítottak, ez a piaristák legmagasabb szintű elismerése hazánkban.

¹ Az írást abból az alkalomból közöljük, hogy FUK-os barátai emléktáblát avatnak tiszteletére novemberben.

A tatabányai közművelődés házából ment nyugdíjba, de kultúra iránti elkötelezettsége meg-maradt: könyvesboltot hozott létre a Május 1. úton, ahol családjával arra vállalkozott, hogy hiánypótló műveket, könyvritkaságokat is felkutassanak, terjesszenek. A Misi bácsi alapította Agora könyvesboltot a Város Önkormányzata 2010-ben Tata Városáért Díj arany fokozatában részesítette. Haraszi Mihály a könyvek között érezte igazán otthon magát, halálával olyan embert veszített el Tata, a megye és az ország közössége, aki nyitottan érdeklődően figyelte még nagyon betegen is a világot és igyekezett is tenni érte.

Köszönjük a szép példát, nyugodjon békében, örökké emlékezni fogunk rá, amíg egy FUK tag is él a földön.

Lentulai Mária

A NÉPFŐISKOLA ÚJ PROGRAMAJAI:

Irodalomtörténet V.

Az egészség érték!

Hunyadi Mátyás és kora

(A sorozatok előadásai hétfőn, kedden és szerdán látogathatók, kéthetente.)

EGYÉB PROJEKT RENDEZVÉNYEINK:

2018. szeptember 26., (szerda) 9 óra, Piarista rendház, Tata, Tanoda tér 5/a. – szakmai fórum, téma:

A NŐI-FÉRFI ESÉLYEGYENLŐSÉG TÉMAKÖRE

2018. szeptember 26., (szerda) 15 óra, Háztűzörző Központ, Tata, Bacsó Béla u. 66/1. – a szakmai fórum témája:

A CSALÁD

2018. szeptember 27. (csütörtök) 9 óra, Piarista rendház, Tata, Tanoda tér 5/a. – szakmai fórum, téma:

MINEK A NŐ, MINEK A FÉRFI A XXI. SZÁZADBAN?

2018. szeptember 28. (péntek), Piarista rendház Tata, Tanoda tér 5/a. – konferencia, témák:

1. **Projektismertető:** Az „egyMÁSért” és a tatai Család és Karrier Pont (CSAKPont) koncepciója.
2. Megyei felzárkóztatási kezdeményezések és munkaerőpiaci helyzetkép.
3. Tanulságos élethelyzetek, tippek az álláskeresőkhöz.
4. Az előző napok szakmai műhelyeinek, fórumainak beszámolója, összefoglalói.

EZ A TE PROJEKTED!!!

NEM VAGY EGYEDÜL!

Nem tudod, mit csinálj? Keresed az utad?

ELMÚLTÁL 18, DE NEM VAGY MÉG 22?

Érdeklődj programunkról,
ahol **INGYEN** jogsit,
INGYEN OKJ-s szakmát,
INGYEN angol, vagy német
nyelvtudást szerezhetsz,
önkéntes munkát
végezhetsz!

JELENTKEZZ INTERNETEN:

www.t-hr.hu

www.ingenkepzes1822.t-hr.hu

www.facebook.com/THRKft.Tatabanya

Telefonon: **06 34/511-734**

A közhasznú
Magyary Zoltán Népfőiskolai
Társaság kiadványa

Cím: 2890 Tata, Bercsényi u. 1.
Felelős kiadó: Borsó Tibor
Felelős szerkesztő: Keresztesi József

Népfőiskolai Hírmondó

Készítette: Baráth Nyomda Kft.
2890 Tata, Frankel Leó utca 12., Tel./Fax: 34/586-375
E-mail: barathnyomda@pr.hu

A NÉPFŐISKOLA ELÉRHETŐSÉGEI:

Tel, fax: 34/588-603, 30/612-46-73

Székhelycím: 2890 Tata, Tanoda tér 5/a. • Akkreditációs szám: E-001446/2016.

E-mail: info@mznt.hu • Facebook: [facebook.com/Magyary-Zoltan-Népfőiskolai-Társaság](https://www.facebook.com/Magyary-Zoltan-Nepfoiskolai-Tarsasag) • honlap: www.mznt.hu

Szerkesztői üzenet:

Köszönjük a segítségét azoknak, akik
írásokat küldtek és gazdagították az új szám
tartalmát. Szívesen közreadnánk rövidebb
élményeket, véleményeket is,
ha megtisztelnak vele!

Lapzárta: 2018. szeptember

RECYCLING KLUB TATA
...KREATÍV ÚTRAHASZNOSÍTÁS EGYSZERŰEN...

TALÁLD KI. ALKOSD MEG. CSINÁLD!

Jelentkezés, bővebb információ:
web: www.mznt.hu/recycle | tel: 06 30 612 4673

SZÉCHENYI 2020
Magyary Zoltán Népfőiskola
Magyarország Kormányzata
Európai Unió
Európai Szociális
Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

II. TATAI IKSZ BÖRZE

AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATOS LEHETŐSÉGEK TÁRHÁZA

GYERE EL!

HOGY ZSÁK ÉS FOLTJA

EGYMÁSRA TALÁLJON!

IDŐPONT: 2018.10.11. 08:00-13:00

Helyszín: Güntner Aréna Városi Sportcsarnok
2890 Tata, Május 1. út

Jelentkezés és információ:

info@mznt.hu

Tel: 06 30 612 4673

